

NEDERLANDSTALIGE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN

eerste kamer

Dossier: TB-0321-2024 (TAA/SL/0484/2024 – balie LIM/19-20/0418/TU)

In de zaak van:

mr. X,

aanwezig en bijgestaan door mr. Y,

wijst de Nederlandstalige tuchtraad van beroep de volgende beslissing.

1. Ten laste gelegde feiten

Op 10 april 2024 heeft de stafhouder van de balie Limburg de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van het rechtsgebied van het hof van beroep Antwerpen in kennis gesteld, op grond van artikel 458, § 2, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek, van zijn beslissing mr. X tuchtrechtelijk te vervolgen voor de als volgt omschreven feiten:

‘De klacht heeft onder meer betrekking op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, meer bepaald op de artikelen 447, 455 en 456 Ger. W, alsook op artikel 1 Codex deontologie voor advocaten, onverminderd de toepasselijkheid van de overige artikelen.

Bij aangetekende brief van 10/07/2020 werd een tuchtonderzoek geopend conform artikel 458 § 1 Ger. W. Na het afwachten van het strafrechtelijk onderzoek, werd Mr. X bij brief van 5/12/2023 op de hoogte gebracht dat het tuchtonderzoek werd verdergezet

Het tuchtonderzoek heeft concreet betrekking op het volgende:

Ten aanzien van Mr. X werd een gerechtelijk onderzoek geopend wegens feiten van misbruik van vertrouwen, witwas en fiscale fraude. Niettegenstaande het vermoeden van onschuld, gaf de opening van dit gerechtelijk onderzoek en de elementen die in het kader hiervan reeds

werden vastgesteld, aanleiding tot een vermoeden van inbreuken op onder andere art. 1 in fine CDA, art. 69 CDA, incl. de bijlagen omtrent de witwaspreventieverplichtingen, art. 226 CDA en art. 236 CDA.

Bij vonnis van de 18A correctionele kamer van de rechtbank van eerste aanleg te Hasselt van ... — dat als bijlage wordt gevoegd — werd Mr. X schuldig verklaard aan de volgende tenlasteleggingen:

- a) Fiscale valsheid*
- b) Witwas*
- c) Fiscale fraude in de inkomstenbelasting*
- d) BTW-fraude*

Voor de gedetailleerde omschrijving van de tenlasteleggingen wordt er verwezen naar het vonnis van ...

Mr. X werd bij vonnis van ... veroordeeld tot een gevangenisstraf van 12 maanden (met uitstel voor een termijn van drie jaar) en tot een geldboete van 3.200,00 EUR (met uitstel voor een termijn van drie jaar).

Vervolgens werd Mr. X per aangetekend schrijven van 5/02/24 opgeroepen voor een tuchtondervraging die doorging op 26/02/24.

Tijdens de ondervraging werd er door de tuchtonderzoeker op gewezen dat de voornoemde tenlasteleggingen niet werden betwist met uitzondering van het aspect in verband met witwas waar er wel een discussie over werd gevoerd.

De feiten waarvoor Mr. X werd vervolgd hebben betrekking op de periode vanaf 31/12/2013 t.e.m. 1/01/2020.

De bedragen die weerhouden werden in het kader van het strafrechtelijk onderzoek zijn aanzienlijk.

De belastbare inkomsten die verdoezeld werden zijn de volgende:

- Boekjaar 2014: 516.472,89 euro*
- Boekjaar 2015: 377.277,29 euro*
- Boekjaar 2016: 409.177,75 euro*
- Boekjaar 2017: 452.859,83 euro*
- Boekjaar 2018: 667.903,98 euro*
- Boekjaar 2019: 722.330,56 euro*

Het zijn bedragen waarvoor geen fiscale aangiftes gebeurden, noch bij de Directe Belastingen, noch bij de BTW-administratie.

Mr. X verweert zich door voor te houden dat zij zich nooit heeft bezig gehouden met de boekhouding.

Verder stelt Mr. X dat zij voor de boekhouding initieel beroep deed op het kantoor A en nadien (en tijdens de betrokken periode waarvoor Mr. X vervolgd wordt) door accountantskantoor B. Mr. X erkent dat zij de geleden die zij meestal contant ontving van cliënten deels stortte op een kantoorrekening (rekening op naam van BV C) en deels op privérekeningen.

Mr. X houdt voor dat accountant B weinig inhoudelijke gesprekken heeft gehad. Verder is zij van oordeel dat het tuchtrechtelijk onderzoek maar verder kan gezet worden nadat de strafrechtelijke procedure in graad van beroep is afgehandeld.

Mr. X heeft vervolgens nog verklaard dat zij stukken zou bijbrengen tegen uiterlijk 31/3/2024.

Ik stel vast dat dit niet gebeurd is.

Ik dien te concluderen dat Mr. X zich niet waardig, rechtschapen en kies gedraagt, zoals bepaald in artikelen 447, 455 en 456 Ger. W. en art. 1 CDA. Verder handelde Mr. X in strijd met art. 69 CDA, incl. de bijlagen omtrent de witwaspreventieverplichtingen, art. 226 CDA en art. 236 CDA.

Het tuchtonderzoek werd gevoerd door Mr. Z.

Mr. X werd opgeroepen voor verhoor in het Tuchtlokaal (1ste verdiep gerechtsgebouw Hasselt) op 26/02/2023 teneinde toelichting te verschaffen. Mr. X was aanwezig. Ik voeg het PV van verhoor als stuk."

2. Bestreden beslissing

De tuchtraad voor advocaten van de balies van het rechtsgebied van het hof van beroep Antwerpen, tweede kamer, heeft op (datum), na tegenspraak, de tuchtvervolgning regelmatig en toelaatbaar verklaard, de tenlasteleggingen bewezen verklaard *‘in de mate dat deze betrekking hebben op structurele fiscale fraude’*, haar voor het overige vrijgesproken en bevolen dat mr. X wordt geschrapt van het tableau van Balie Limburg.

Tegen deze beslissing heeft mr. X, door middel van een aangetekend schrijven van haar advocaat verzonden op 29 augustus 2024, hoger beroep aangetekend.

De stafhouder van de balie Antwerpen en de procureur-generaal hebben geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een tegenberoep in te stellen, zoals voorzien door artikel 463, lid 4, Gerechtelijk Wetboek.

3. Beoordeling

3.1. Het hoger beroep is regelmatig naar vorm en tijdig ingesteld en bijgevolg ontvankelijk.

3.2. De feiten die hebben geleid tot de voorliggende tuchtvervolging kunnen als volgt worden samengevat.

Op 26 juni 2020 heeft de procureur-generaal bij het hof van beroep Antwerpen de stafhouder van de balie Limburg ervan in kennis gesteld dat een gerechtelijk onderzoek was ingesteld tegen mr. D en mr. X wegens feiten van misbruik van vertrouwen, witwas en fiscale fraude, alsook lastens de bvba C wegens feiten van fiscale fraude.

Op 10 juli 2020 heeft de stafhouder van balie Limburg mr. X in kennis gesteld van haar beslissing een tuchtonderzoek te openen.

Bij vonnis van ..., gewezen na tegenspraak, van de rechtbank van eerste aanleg Limburg, afdeling Hasselt, werd mr. X schuldig verklaard aan *‘de tenlasteleggingen A1, A2, A3, A4, A5, A6, B5, C1, C2, C3, C4, C5, C6, D1, D2, D3, D4, D5 en D6, waarbij het bewezen witgewassen bedrag voor de tenlastelegging B5 beperkt wordt tot 97.573,09 euro.’*

Deze tenlasteleggingen werden, oorspronkelijk en dus zonder voormelde beperking, als volgt omschreven:

*‘A. Bij inbreuk op de artikelen 449 en 450 eerste lid van het wetboek van de inkomstenbelastingen, met het oogmerk om, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van het wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten te overtreden, in openbare geschriften, in handelsgeschriften of in private geschriften valsheid te hebben gepleegd en/of met hetzelfde oogmerk van een zodanig vals geschrift gebruikt te hebben gemaakt, namelijk:
(art. 449 en 450 lid 1 WIB)*

door de boekhouding van C BV, ondernemingsnummer 0543.316.202, systematisch te hebben vervalst en/of te hebben laten vervalsen, zodat deze nimmer de ware toestand van activa en passiva weergaf, en met name door het niet opnemen/laten opnemen in de boekhouding van bepaalde omzet/inkomsten betrekking hebbende op de handelsactiviteit van deze vennootschap, met het bedrieglijk opzet om via deze handelsactiviteit werkelijk verwezenlijkte belastbare inkomsten te verdoezelen voor de aanslagjaren 2015 tot en met 2020 teneinde also minder belastingen te moeten betalen (zoals nader omschreven onder de tenlasteleggingen C1, C2, C3, C4, C5 en C6) en met hetzelfde bedrieglijk opzet gebruik te hebben gemaakt van deze vervalste boekhouding als grondslag voor de jaarrekeningen van C BV en/of als onderliggende stukken in de belastingaangiften, namelijk het niet-boeken of niet geheel boeken van de volgende ontvangende inkomsten:

door ..., X en ..., als dader, mededader

1

*Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 31 december 2013 en 1 januari 2015,
voor wat betreft het boekjaar 2014*

inkomsten voor een bedrag van 516.472,89 euro

2

*Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 31 december 2014 en 1 januari 2016,
voor wat betreft het boekjaar 2015*

inkomsten voor een bedrag van 377.277,29 euro

3

*Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 31 december 2015 en 1 januari 2017,
voor wat betreft het boekjaar 2016*

inkomsten voor een bedrag van 409.177,75 euro

4

*Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 31 december 2016 en 1 januari 2018,
voor wat betreft het boekjaar 2017*

inkomsten voor een bedrag van 452.859,83 euro

5

*Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 31 december 2017 en 1 januari 2019,
voor wat betreft het boekjaar 2018*

inkomsten voor een bedrag van 667.903,98 euro

6

*Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 31 december 2018 en 1 januari 2020,
voor wat betreft het boekjaar 2019*

inkomsten voor een bedrag van 722.330,56 euro

B. Bij inbreuk op artikel 505 lid 1.3° en 4° van het Strafwetboek, zaken bedoeld in artikel 42.3° van het Strafwetboek, te hebben omgezet of overgedragen met de bedoeling de illegale herkomst ervan te verbergen of te verdoezelen of een persoon die betrokken is bij een misdrijf waaruit deze zaken voortkomen, te helpen ontkomen aan de rechtsgevolgen van zijn daden en/of de aard, oorsprong, vindplaats, vervreemding, verplaatsing of eigendom van de in artikel 42.3° van het Strafwetboek bedoelde zaken te hebben verheeld of verhuld, ofschoon zij op het ogenblik van de aanvang van deze handelingen de oorsprong van die zaken kenden of moesten kennen, te weten :

(art. 505 lid 1.3° en 4° Sw)

1 ...

2 ...

3 ...

4 ...

door X

5

Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, van 1 januari 2014 tot en met 5 juni 2020 afrekeningen/betalingen van een VISA-kaart verbonden aan de rekening ... op naam van X voor een totaalbedrag van 304.915,90 euro

*C. Bij inbreuk op de artikelen 305 tot en met 310, strafbaar gesteld bij artikel 449 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, als belastingplichtige die aan de personenbelasting, aan de vennootschapsbelasting of aan de rechtspersonenbelasting is onderworpen, een aangifte te hebben overgelegd (of laten overleggen), middels een formulier dat niet ingevuld was overeenkomstig de daarin voorkomende aanduidingen, namelijk:
(artikelen 305 tot en met 310 en 449 van het wetboek van de inkomstenbelastingen)*

met bedrieglijk opzet belastingen te ontduiken, onjuiste aangiftes in de inkomstenbelastingen te hebben ingediend dan wel doen of laten indienen met betrekking tot C BV, ondernemingsnummer ... en/of met betrekking tot C en X, van de handelingen gesteld en inkomsten verkregen in de respectievelijke inkomstenjaren, 2014 tot en met 2019, te weten de hierna bepaalde inkomsten niet te hebben opgenomen in de fiscale aangiftes:

door ..., X en ..., als dader, mededader

1

Te Hasselt, tussen 1 juni 2015 en 1 januari 2016, meermaals, in meerdere malen, op niet nader te bepalen data voor het inkomstenjaar 2014, aanslagjaar 2015 : 426.837,01 euro

Berekening:

Niet-aangegeven inkomsten : 516.472,89 euro

Maatstaf van heffing : 426.837,01 euro

BTW (21%) : 89.635,88 euro

2

Te Hasselt, tussen 1 juni 2016 en 1 januari 2017, meermaals, in meerdere malen, op niet nader te bepalen data voor het inkomstenjaar 2015, aanslagjaar 2016: 311.799,41 euro

Berekening

Niet-aangegeven inkomsten : 377.277,29 euro

Maatstaf van heffing : 311.799,41 euro

BTW (21%) : 65.477,88 euro

3

Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 1 juni 2017 en 1 januari 2018, meermaals, in meerdere malen, op niet nader te bepalen data voor het inkomstenjaar 2016, aanslagjaar 2017 : 338.163,43 euro

Berekening:

Niet-aangegeven inkomsten : 409.177,75 euro

Maatstaf van heffing : 338.163,43 euro

BTW (21%) : 71.014,32 euro

4

Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 1 juni 2018 en 1 januari 2019, meermaals, in meerdere malen, op niet nader te bepalen data voor het inkomstenjaar 2017, aanslagjaar 2018 : 374.264,32 euro

Berekening:

Niet-aangegeven inkomsten : 452.859,83 euro

Maatstaf van heffing : 374.264,32 euro

BTW (21%) : 78.595,51 euro

5

Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 1 juni 2019 en 1 januari 2020, meermaals, in meerdere malen, op niet nader te bepalen data voor het inkomstenjaar 2018, aanslagjaar 2019 : 551.986,76 euro

Berekening:

Niet-aangegeven inkomsten : 667.903,98 euro

Maatstaf van heffing : 551.986,76 euro

BTW (21%) : 115.917,22 euro

6

Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 1 juni 2020 en 1 januari 2021, meermaals, in meerdere malen, op niet nader te bepalen data voor het inkomstenjaar 2019, aanslagjaar 2020 : 596.967,40 euro

Berekening:

Niet-aangegeven inkomsten : 722.330,56 euro

Maatstaf van heffing : 596.967,40 euro

BTW (21%) : 125.363,16 euro

D. Bij inbreuk op de artikelen 53 §1, 2° en 3°, en 73 van het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om schaden als belastingplichtige niet iedere maand, desgevallend niet om de drie maanden, aangifte te hebben gedaan van de al of niet belastbare handelingen die tijdens de vorige maand of drie maanden in de uitoefening van zijn economische activiteiten zijn verricht en van alle gegevens

die nodig zijn voor het berekenen van de verschuldigde belasting en van de toe te passen aftrek en/of niet de verschuldigd geworden belasting te hebben voldaan binnen de termijn van indiening van de aangifte van de al of niet belastbare handelingen die tijdens de vorige maand desgevallend drie vorige maanden in de uitoefening van zijn economische activiteiten zijn verricht d.i. binnen de daarop volgende maand, namelijk:

(artikelen 53 §1, 2° en 3°, en 73 van het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde)

in hun hoedanigheid van bestuurder van C BV, ondernemingsnummer ..., de door hen als vertegenwoordigd orgaan vanwege de klanten van hogervermelde BV ontvangen BTW, bestemd voor afdracht aan de fiscus, niet te hebben afgedragen aan de Belgische Staat doch te hebben aangewend voor andere doeleinden, zijnde de hieronder vermelde BTW-bedragen:

door ..., X en ..., als dader, mededader

1

Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 20 januari 2014 en 22 januari 2015, voor wat betreft de maandelijkse dan wel driemaandelijkse BTW-aangiften voor het jaar 2014 : 89.635,88 euro

Berekening:

Niet-aangegeven inkomsten : 516.472,89 euro

Maatstaf van heffing : 426.837,01 euro

BTW (21%) : 89.635,88 euro

2

Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 20 januari 2015 en 22 januari 2016, voor wat betreft de maandelijkse dan wel driemaandelijkse BTW-aangiften voor het jaar 2015 : 65.477,88 euro

Berekening:

Niet-aangegeven inkomsten : 377.277,29 euro

Maatstaf van heffing: 311.799,41 euro

BTW (21%) : 65.477,88 euro

3

Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 20 januari 2016 en 22 januari 2017, voor wat betreft de maandelijkse dan wel driemaandelijkse BTW-aangiften voor het jaar 2016 : 71.014,32 euro

Berekening:

Niet-aangegeven inkomsten : 409.177,75 euro

Maatstaf van heffing : 338.163,43 euro

BTW (21%) : 71.014, 32 euro

4

Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 20 januari 2017 en 22 januari 2018, voor wat betreft de maandelijkse dan wel driemaandelijkse BTW-aangiften voor het jaar 2017 : 78.595,51 euro

Berekening:

Niet-aangegeven inkomsten : 452.859,83 euro

Maatstaf van heffing : 374.264,32 euro

BTW (21%) : 78.595,51 euro

5

Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 20 januari 2018 en 22 januari 2019, voor wat betreft de maandelijkse dan wel driemaandelijkse BTW-aangiften voor het jaar 2018 : 115.917,22 euro

Berekening:

Niet-aangegeven inkomsten : 667.903,98 euro

Maatstaf van heffing : 551.986,76 euro

BTW (21%) : 115.917,22 euro

6

Te Hasselt en bij samenhang elders in het Rijk, tussen 20 januari 2019 en 22 januari 2020, voor wat betreft de maandelijkse dan wel driemaandelijkse BTW-aangiften voor het jaar 2019 : 125.363,16 euro

Berekening:

Niet-aangegeven inkomsten : 722.330,56 euro

Maatstaf van heffing: 596.967,40 euro

BTW (21%) : 125.363,16 euro'

Mr. X heeft op ... tegen voormeld vonnis van ... hoger beroep ingesteld. Een afschrift van de akte van hoger beroep werd bij de stukken gevoegd samen met een vrije kopie van een grievenformulier met dezelfde datum, evenwel zonder bewijs van neerlegging. Dit grievenformulier vermeldt dat het hoger beroep gericht is tegen de beschikkingen van het bestreden vonnis over de procedure (*'het discriminerend vervolgingsbeleid van het Openbaar Ministerie – de weigering tot minnelijke schikking – schending van ne bis in idem*), de schuld aan alle tenlasteleggingen, de opgelegde straf en tegen de beslissingen over de burgerlijke vordering.

Op 5 december 2023 heeft de stafhouder aan mr. X meegedeeld dat, ingevolge de tussenkomst van voormeld vonnis van ..., het tuchtonderzoek werd verdergezet.

De aangestelde tuchtonderzoeker heeft mr. X op 26 februari 2024 gehoord in aanwezigheid van haar advocaat. Zij verklaarde onder meer dat zij zich nooit bezig hield met de boekhouding, dat er nooit inhoudelijke gesprekken werden gevoerd met de boekhouder, dat 70 % van het cliënteel contant betaalde en een kwijting kreeg, dat de contant ontvangen gelden deels op de kantoorrekening werden gestort en deels op de privérekening, dat de boekhouder steeds alle stukken heeft ontvangen en dat zij pas met de waarheid werd geconfronteerd als gevolg van de huiszoeking die plaatsvond op 17 juni 2020.

3.3. In haar bestreden beslissing van 22 augustus 2024 heeft de tuchtraad voor advocaten van het rechtsgebied van het hof van beroep Antwerpen, zoals hoger gezegd, mr. X enkel schuldig verklaard voor zover de tenlasteleggingen betrekking hebben op *‘structurele fiscale fraude’*. Zij werd voor het overige vrijgesproken.

Uit de motieven van de bestreden beslissing moet worden afgeleid dat de tuchtraad onder *‘structurele fiscale fraude’* begrijpt *‘de feiten onderliggend aan de strafrechtelijke tenlasteleggingen A (niet opnemen van omzetten in de boekhouding van de Bvba C voor de boekjaren 2014 t.e.m. 2019), C (verrichten van onjuiste aangiftes in de inkomstenbelasting voor dezelfde boekjaren door de vennootschap en hemzelf) en D (niet afdragen BTW voor dezelfde boekjaren door de Bvba C [...])’*.

Bij afwezigheid van een hoger beroep van de stafhouder of de procureur-generaal is deze gedeeltelijke vrijspraak definitief. Voor zover de omschrijving van de aan mr. X ten laste gelegde feiten ruimer zou zijn of andere handelingen zou beogen, is de tuchtraad van beroep hierover thans niet langer gevat.

3.4. Een beslissing inzake een tuchtvervolgning moet de feiten waarvoor de betrokken advocaat wordt vervolgd en desgevallend wordt veroordeeld eenduidig en nauwkeurig omschrijven. Dit is hier geenszins het geval. De zogenaamde tenlastelegging op grond waarvan mr. X wordt vervolgd is een samenvatting van het verloop van het tuchtonderzoek maar preciseert niet voldoende de deontologische inbreuken die haar worden verweten.

Dat mr. X het voorwerp heeft uitgemaakt van een gerechtelijk onderzoek en een tuchtonderzoek, dat zij zich heeft verweerd, dat zij werd verhoord en verklaringen heeft afgelegd, ... zijn alle elementen van het tuchtonderzoek maar die op zich geen tuchtrechtelijk sanctioneerbare gedragingen uitmaken.

De tenlastelegging dient bijgevolg, mede in het licht van de definitieve gedeeltelijke vrijspraak, te worden gereduceerd als volgt:

te Hasselt en elders in het Rijk, tussen 31 december 2013 en 1 januari 2020,

bij inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, meer bepaald op de artikelen 447, 455 en 456 Gerechtelijk Wetboek, alsook op de artikelen 1, 226 en 236 Codex Deontologie voor Advocaten, meer bepaald door het plegen van ernstige (structurele) fiscale fraude

- 1. door de boekhouding van de bv C systematisch te hebben vervalst en/of te hebben laten vervalsen door inkomsten van deze vennootschap hierin niet op te nemen, met het bedrieglijk opzet om belastbare inkomsten te verdoezelen voor de aanslagjaren 2015 tot en met 2020 teneinde minder belastingen te moeten betalen en met hetzelfde bedrieglijk opzet gebruik te hebben gemaakt van deze vervalste boekhouding als grondslag voor de jaarrekeningen van deze vennootschap, namelijk 516.472,89 euro voor het boekjaar 2014, 377.277,29 euro voor het boekjaar 2015, 409.177,75 euro voor het boekjaar 2016, 452.859,83 euro voor het boekjaar 2017, 667.903,98 euro voor het boekjaar 2018 en 722.330,56 euro voor het boekjaar 2019,*
- 2. door met bedrieglijk opzet belastingen te ontduiken, onjuiste fiscale aangiften in de inkomstenbelastingen te hebben ingediend of laten indienen namens de bv C en/of in eigen naam, door inkomsten verkregen in de inkomstenjaren 2014 tot en met 2019 hierin niet op te nemen, namelijk 516.472,89 euro voor het boekjaar 2014, 377.277,29 euro voor het boekjaar 2015, 409.177,75 euro voor het boekjaar 2016, 452.859,83 euro voor het boekjaar 2017, 667.903,98 euro voor het boekjaar 2018 en 722.330,56 euro voor het boekjaar 2019,*
- 3. door in haar hoedanigheid van bestuurder van de bv C met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden geen (tijdige) aangifte te hebben gedaan van alle al dan niet belastbare handelingen en de ontvangen BTW niet te hebben afgedragen aan de Belgische Staat, met name de BTW verschuldigd op 516.472,89 euro voor het boekjaar 2014, 377.277,29 euro voor het boekjaar 2015, 409.177,75 euro voor het boekjaar 2016, 452.859,83 euro voor het boekjaar 2017, 667.903,98 euro voor het boekjaar 2018 en 722.330,56 euro voor het boekjaar 2019.*

Deze heromschrijving vormt enkel een beperking van de omschrijving van de oorspronkelijke tenlastelegging zonder toevoegingen en viseert dezelfde feiten als deze waarop mr. X zich voor de tuchtraad van het rechtsgebied van het hof van beroep Antwerpen heeft verdedigd, met uitzondering van de feiten waarvoor zij door de tuchtraad definitief werd vrijgesproken.

Tijdens de behandeling van de zaak voor de tuchtraad van beroep, in openbare zitting van 5 december 2024, werd mr. X uitgenodigd zich te verdedigen over deze eventuele heromschrijving van de tenlastelegging, wat zij heeft gedaan.

3.5. Mr. X verzoekt de behandeling van de tuchtprocedure te schorsen tot het in kracht van gewijsde treden van het tussen te komen arrest van het hof van beroep Antwerpen waarbij uitspraak zal worden gedaan over haar hoger beroep tegen het vonnis van

Zij wijst erop dat de ontvankelijkheid van zowel de strafvordering als de fiscale vordering wordt betwist alsook de opgelegde straf en de omvang van de fiscale vordering.

Verder verwijst zij naar het neergelegde grievenformulier en naar een nota van mr. E, die haar voor het fiscale luik bijstaat.

Zoals ook de tuchtraad voor het rechtsgebied van het hof van beroep Antwerpen heeft geoordeeld, is er evenwel geen reden om de behandeling van de tuchtprocedure te schorsen in afwachting van een strafrechtelijke eindbeslissing.

De motieven voor het invoeren van de niet ontvankelijkheid van de strafvordering werden voor de tuchtraad van beroep niet toegelicht. In het vonnis van ... worden twee middelen besproken en weerlegd: de afwezigheid van een voorafgaand voorstel tot *'minnelijke schikking'* (artikel 216bis Wetboek van Strafvordering) alvorens de zaak voor de rechter ten gronde te brengen en de schending van het *'non bis in idem'*-beginsel doordat voorafgaandelijk aan de beslissing van de strafrechter reeds belastingverhogingen werden opgelegd voor dezelfde fiscale inbreuken.

Het tuchtrecht is ten aanzien van het strafrecht naar zijn aard en zijn doel autonoom. Het loutere feit dat de tuchtprocedure steunt op feiten die zouden zijn bekomen uit een strafonderzoek dat onregelmatig, nietig en/of niet-ontvankelijk zou zijn, maakt de tuchtprocedure op zich niet onregelmatig, nietig of niet-ontvankelijk.

Indien de strafvordering lastens mr. X in hoger beroep onontvankelijk zou worden verklaard (indien het hof van beroep, anders dan de eerste rechters, de desbetreffend door de verdediging ontwikkelde middelen met betrekking tot het ontbreken van een voorstel van minnelijke schikking en het vestigen van een belastingverhoging gegrond zou verklaren), zal dit het bewijs van de tuchtrechtelijk ten laste gelegde feiten niet aantasten.

Tijdens de behandeling van de strafvordering voor de rechtbank van eerste aanleg Limburg heeft mr. X, wat de tenlasteleggingen C en D betreft geargumenteed dat het niet bewezen was dat alle diensten van de vennootschap in België konden worden gelokaliseerd. Met de motieven vermeld op pagina 11 van het vonnis van ... hebben de rechters dit verweer verworpen en eraan toegevoegd dat *'geen van de beklaagden (...) de tenlasteleggingen onder A (fiscale valsheid), C (fiscale fraude in de inkomstenbelastingen) of D (Btw-fraude) voor het overige concreet (heeft) betwist. Er werd niet betwist dat er gehandeld werd met bedrieglijk opzet. De in de tenlasteleggingen vermelde bedragen werden evenmin betwist'*. Twee alinea's

verder vermelden de rechters bijkomend: *‘tweede beklaagde X maakte een voorbehoud om de betwisting van de tenlasteleggingen verder uit te werken maar heeft dat niet gedaan, ook niet in haar syntheseconclusie’*.

Het grievenformulier, in de veronderstelling dat het werd neergelegd, vermeldt onder de rubriek *‘schuld’* enkel *‘onvoldoende bewijs – lokalisatie van de feiten’*. Tijdens de behandeling van de zaak voor de tuchtraad van beroep werden deze middelen niet nader toegelicht. Blijkens de motieven van het vonnis van ... betrof het middel over de lokalisatie slechts een deel van de feiten omschreven onder de tenlasteleggingen C en D, maar niet de tenlastelegging A (valse boekhouding en jaarrekening door het niet opnemen van alle inkomsten). Wat het ontbreken aan voldoende bewijs betreft, werd dezelfde stelling herhaald als deze uiteengezet tijdens het verhoor door de tuchtonderzoeker.

De nota van mr. E gaat uit van *‘een totaalbedrag van 3.146.022,30 EUR aan niet aangegeven inkomsten’* en betwist verder de hoogte van de gevestigde belastingverhogingen zonder evenwel de belastbare basis in vraag te stellen. De belastbare basis, dit zijn de niet aangegeven inkomsten, zijn uitdrukkelijk vastgesteld in de voor de rechtbank van eerste aanleg Limburg niet betwiste en bewezen verklaarde tenlastelegging A.

Anders dan mr. X staande houdt, is de precieze bepaling van de definitieve omvang van de belastingschuld, waartoe de niet aangegeven inkomsten mogelijk aanleiding (zullen) geven, geen vereiste voor het beoordelen van de tuchtrechtelijke inbreuken, noch met betrekking tot het bewijs van deze inbreuken, noch met betrekking tot een eventuele tuchtstraf.

Het verzoek tot schorsing moet dan ook worden verworpen. Het gegeven dat het hoger beroep van mr. X bij het hof van beroep Antwerpen zal worden ingeleid op ..., zoals blijkt uit de e-mail met bijlagen van ... van de advocaat van mr. X, doet niets af aan voormelde vaststellingen. De na de sluiting van de debatten meegedeelde informatie en stukken zijn bijgevolg niet van aard dat zij een heropening van de debatten verantwoorden, zodat hier verder geen rekening mee zal worden gehouden.

3.6. Zoals hoger reeds uiteengezet, wordt op tuchtrechtelijk gebied aan mr. X niet verweten (hoog oplopende) fiscale schulden te hebben, maar wel om gedurende zes opeenvolgende boekjaren systematisch een aanzienlijk deel van haar inkomsten niet te hebben vermeld in de boekhouding en in de jaarrekening van de bv C, noch in de ingediende aangiftes voor de vennootschaps- en personenbelasting en voor de BTW.

De omvang van de niet aangegeven inkomsten, zoals onder meer vermeld in de voor de rechtbank van eerste aanleg Limburg niet betwiste tenlastelegging A, kan niet ernstig worden betwist.

De bewering van mr. X dat zij enkel *‘nalatig (is) geweest op boekhoudkundig vlak’*, een *‘te groot vertrouwen in haar toenmalige boekhouder’* had en erop *‘rekende (...) dat deze laatste zorgvuldig de aangiftes zou doen’* omdat de boekhouder *‘alle nuttige informatie (ontving) die hem moest toelaten de gegevens boekhoudkundig te verwerken en de fiscale aangiftes correct te doen’*, is mede gelet op de omvang van de niet aangegeven inkomsten volkomen ongeloofwaardig en in strijd met de vaststelling dat het plegen van het misdrijf omschreven in de tenlastelegging A kennelijk niet inhoudelijk werd betwist.

Het vonnis van ... vermeldt, zoals reeds gezegd, dat mr. X niet heeft betwist te hebben gehandeld met bedrieglijk opzet. Opdat er sprake zou zijn van bedrieglijk opzet is het noodzakelijk dat er een intentioneel element vastgesteld wordt. In het kader van een belastingmisdrijf moet de belastingplichtige het misdrijf hebben begaan met de bedoeling om een derde te benadelen, met name de Schatkist. Het gebrek aan verweer met betrekking tot het bedrieglijk opzet staat haaks op haar bewering, in het kader van de tuchtervervolg, dat alle fiscale inbreuken te herleiden zijn tot de nalatigheid van de boekhouder, zonder dat haar enige fout treft. Tijdens de openbare zitting van 5 december 2024 waarop de zaak behandeld werd voor de tuchtraad van beroep heeft zij nochtans uitdrukkelijk erkend niet alle contante betalingen op de kantoorrekening te hebben gestort (hetgeen zij ook reeds verklaard had aan de tuchtonderzoeker) en geen facturen te hebben uitgeschreven voor de geleverde prestaties maar er zich toe te hebben beperkt een kwitantie mee te geven aan de cliënt en de betaling te vermelden op een klantenfiche.

Zowel uit de omvang van de niet-aangifte, het herhaald karakter gespreid over zes opeenvolgende boekjaren als de erkenning dat elementaire boekhoudkundige verplichtingen zoals het niet storten van contant ontvangen betalingen en het niet uitschrijven van facturen, bewijzen dat mr. X, anders dan zij tijdens de behandeling van de zaak voor de tuchtraad van beroep heeft beweerd, wel degelijk wetens en willens heeft gehandeld.

De bewering dat de boekhouder onbekwaam zou zijn geweest, wordt voor rekening van mr. X gelaten. Hiervan ligt niet de minste aanwijzing voor.

De feiten 1, 2 en 3 van de heromschreven tenlastelegging zijn in hoger beroep bewezen gebleven. Deze feiten maken een inbreuk uit op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid, integriteit en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, zoals omschreven in en opgelegd door de artikelen 447, 455 en 456 Gerechtelijk Wetboek en 1, 226 en 236 Codex Deontologie voor Advocaten.

3.7. Mr. X heeft zich wetens en willens schuldig gemaakt aan een jarenlange omvangrijke fiscale fraude.

Ongeacht of zij in staat zal zijn de fiscale schulden af te lossen die hieruit naar alle waarschijnlijkheid zullen ontstaan, moet vastgesteld worden dat zij door het plegen van deze feiten blijk heeft gegeven van een bijzonder gebrekkig normbesef, wat volkomen onverenigbaar is met de rechtschapenheid en de integriteit die de advocatuur in haar geheel, de magistratuur en de bevolking van een advocaat mag verwachten.

Fraude en bedrog, zeker op een dergelijk grote schaal gepleegd, maakt het voor tegenstrevers, cliënten en magistraten onmogelijk om de betrokkene nog het vertrouwen te schenken dat essentieel is om het beroep van advocaat te kunnen uitoefenen. Het gerechtvaardigde wantrouwen van ander professionele actoren dreigt de belangen van de cliënten van mr. X ernstig te schaden.

De bewering dat thans, in de periode waarin zij zowel straf- als tuchtrechtelijk wordt vervolgd, de bv C haar fiscale en sociale verplichtingen zou hebben nageleefd, verandert hier niets aan. De vennootschap stond overigens tot 17 oktober 2024 onder voorlopig bewind, zoals o.m. blijkt uit het arrest van het hof van beroep Antwerpen van dezelfde datum. Hetzelfde arrest stelt trouwens vast dat *‘door de door (de voorlopige bewindvoerder) genomen maatregelen de boekhoudkundige verplichtingen thans (lijken) te worden nageleefd’*. Indien de fiscale en sociale verplichtingen inderdaad zouden worden nageleefd (hoewel de voorlopige bewindvoerder gewag heeft gemaakt van het ter beschikking stellen van personeelsleden van een andere vennootschap van mr. X), lijkt dit geen verdienste te zijn van mr. X maar wel van de voorlopige bewindvoerder.

Ook het opheffen van het voorlopige bewind doet verder niets af aan de hoger vermelde vaststellingen.

Dat mr. X niet bijkomend cliënten heeft benadeeld of zich derdengelden heeft toegeëigend is inderdaad een feit, maar dit laat de ernst van de feiten die thans wel bewezen zijn verklaard verder onverlet.

In de gegeven omstandigheden kan enkel de sanctie van de schrapping worden uitgesproken. Een dergelijke sanctie is niet onevenredig en past binnen de verplichting die op de tuchtraad rust om de inbreuken op de eer van de orde van advocaten en op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen, alsook de inbreuken op de reglementen gepast te bestraffen (artikel 456 Gerechtelijk Wetboek). De sanctie van de schrapping is in het licht van de ernst van de bewezen inbreuken noodzakelijk om de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid te handhaven en een behoorlijke beroepsuitoefening te waarborgen.

Dat een schrapping van het tableau mogelijk de aflossing van de fiscale schulden zal bemoeilijken, zoals mr. X beweert, kan hier niet worden nagegaan en is geen element waarmee bij de bepaling van de sanctie rekening moet worden gehouden. De tuchtraden zijn niet in het leven geroepen om te waken over de belangen van de Schatkist.

De vastgestelde inbreuken zijn dermate ernstig dat het eventueel gunstig tuchtrechtelijke verleden van de betrokken advocaat of andere professionele verdiensten niet kunnen leiden tot een andere beslissing.

De ingeroepen middelen worden alle verworpen.

3.8. De rechtspleging is verlopen in de taal voorgeschreven door de artikelen 457bis en 466 Gerechtelijk Wetboek.

4. Beslissing

De Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten,
beslissend na tegenspraak en binnen de perken van het hoger beroep,
ontvangt het hoger beroep,
doet de bestreden beschikking teniet en oordeelt opnieuw,
heromschrijft de tenlastelegging als:

te Hasselt en elders in het Rijk, tussen 31 december 2013 en 1 januari 2020,

bij inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, meer bepaald op de artikelen 447, 455 en 456 Gerechtelijk Wetboek, alsook op de artikelen 1, 226 en 236 Codex Deontologie voor Advocaten, meer bepaald door het plegen van ernstige (structurele) fiscale fraude

- 1. door de boekhouding van de bv C systematisch te hebben vervalst en/of te hebben laten vervalsen door inkomsten van deze vennootschap hierin niet op te nemen, met het bedrieglijk opzet om belastbare inkomsten te verdoezelen voor de aanslagjaren 2015 tot en met 2020 teneinde minder belastingen te moeten betalen*

en met hetzelfde bedrieglijk opzet gebruik te hebben gemaakt van deze vervalste boekhouding als grondslag voor de jaarrekeningen van deze vennootschap, namelijk 516.472,89 euro voor het boekjaar 2014, 377.277,29 euro voor het boekjaar 2015, 409.177,75 euro voor het boekjaar 2016, 452.859,83 euro voor het boekjaar 2017, 667.903,98 euro voor het boekjaar 2018 en 722.330,56 euro voor het boekjaar 2019,

- 2. door met bedrieglijk opzet belastingen te ontduiken, onjuiste fiscale aangiftes in de inkomstenbelastingen te hebben ingediend of laten indienen namens de bv C en/of in eigen naam, door inkomsten verkregen in de inkomstenjaren 2014 tot en met 2019 hierin niet op te nemen, namelijk 516.472,89 euro voor het boekjaar 2014, 377.277,29 euro voor het boekjaar 2015, 409.177,75 euro voor het boekjaar 2016, 452.859,83 euro voor het boekjaar 2017, 667.903,98 euro voor het boekjaar 2018 en 722.330,56 euro voor het boekjaar 2019,*
- 3. door in haar hoedanigheid van bestuurder van de bv C met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden geen (tijdige) aangifte te hebben gedaan van alle al dan niet belastbare handelingen en de ontvangen BTW niet te hebben afgedragen aan de Belgische Staat, met name de BTW verschuldigd op 516.472,89 euro voor het boekjaar 2014, 377.277,29 euro voor het boekjaar 2015, 409.177,75 euro voor het boekjaar 2016, 452.859,83 euro voor het boekjaar 2017, 667.903,98 euro voor het boekjaar 2018 en 722.330,56 euro voor het boekjaar 2019,*

verklaart de heromschreven tenlastelegging bewezen,

beveelt de schrapping van mr. X van het tableau van de balie Limburg.

Aldus gewezen door de eerste kamer van de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten, samengesteld uit Peter Hartoch, voorzitter, Philippe De Jaegere, Koen Lips, Lutgart Gillis en Dirk Peeters, assessoren,

en uitgesproken in openbare zitting van 9 januari 2025, in aanwezigheid van Pim Vanwallegghem, advocaat-generaal, en Ludwig Evens, secretaris.

Ludwig Evens

Dirk Peeters

Lutgart Gillis

Koen Lips

Philippe De Jaegere

Peter Hartoch